
Van: Jaap Ypma
Voor: Alg. Ledenvergadering Brummen Energie
Betreft: Uitwerking op hoofdlijnen voorstel deelname van BE aan IJsselwind BV
Datum: 02-11-2015

1- Inleiding.

Een burgerwindmolen voor Brummen

Brummen Energie(BE) wil bereiken dat de gemeente in 2030 energieneutraal is. Dat wil zeggen dat het jaarlijks verbruik van energie voor elektriciteit en warmte, binnen een jaar ook weer opgewekt wordt door lokaal opgewekte duurzame energie. Natuurlijk hoort daar eerst energiebesparing bij.

Op dit moment zijn zonne-energie en windenergie de meest belovende toepassingen van duurzame energie in Nederland. BE realiseert zich dat haar doelstelling niet alleen met zonne-energie kan worden behaald. Daarom is er voor gekozen ook de mogelijkheden van windenergie in de gemeente Brummen te onderzoeken.

Een werkgroep van BE heeft zich hier in 2014 over gebogen. Op basis van de conclusies van de werkgroep heeft het bestuur van Brummen Energie de ambitie uitgesproken om windenergie te ontwikkelen. Met een bijdrage van windenergie kan een substantieel deel van de energievoorziening voor particulieren in de gemeente Brummen worden verduurzaamd. Daarnaast is windenergie rendabel. De revenuen van de windmolen komen ten goede aan participerende burgers, aan nieuwe duurzame projecten en aan maatschappelijke voorzieningen.

Coöperaties in de omliggende gemeenten Voorst, Zutphen en Lochem onderzochten in 2014 eveneens mogelijke toepassingen van windenergie op hun grondgebied. In de zoektocht naar geschikte locaties hebben de coöperaties elkaar ontmoet. Het bestuur van BE heeft zich uitgesproken om voor de ontwikkeling van windenergie de krachten met deze coöperaties te bundelen. Op die manier kan gekeken worden naar de (landschappelijk) beste locatie in de stedendriehoek en kan er door samen te werken goedkoper, efficiënter en met minder risico worden ontwikkeld.

IJsselwind

Gesprekken tussen de coöperaties hebben geleid tot het gezamenlijk initiatief om een burgerwindpark van 4 - 6 windmolens nabij de Mars (Zutphen) – Twentekanaal te ontwikkelen. Het afgelopen halfjaar hebben kwartiermakers uit elk van de vier energiecoöperaties op hoofdlijnen een plan gemaakt. Dit plan is besproken met de besturen van de coöperaties en met de betrokken gemeentelijke en provinciale overheden.

Het is de bedoeling dat de uitwerking van het windpark in nauwe samenspraak met de gebiedsbewoners en lokale organisaties tot stand komt. Een deel van de opbrengsten dient voor maatschappelijke doeleinden te worden ingezet en naar het gebied terug te vloeien. Burgers krijgen ook de kans om financieel in de windmolens te participeren.

Voor de ontwikkeling en exploitatie van de windmolens hebben de vier coöperaties een gezamenlijke entiteit opgericht: IJsselwind BV. IJsselwind BV zal tijdens de ontwikkelfase bemenst worden met in te huren professionals die de komende ca. anderhalf jaar de ontwikkeling van de molens ter hand moeten nemen. IJsselwind BV heeft een bestuur dat bestaat uit 1 bestuursafgevaardigde per coöperatie (BE vrz. Jan Emmerzaal). Dus in totaal 4 bestuurders.

Indeling van deze notitie.

Deze notitie is verder als volgt ingedeeld. In paragraaf 2 wordt het proces op hoofdlijnen voor het realiseren van de windmolens geschetst. Met een nadere detaillering van het ontwikkelproces. Paragraaf 3 gaat in op de projectresultaten en een globaal tijdschema van realisatie der resultaten. In paragraaf 4 behandelen we de kosten en de financiering van de ontwikkelfase. Paragraaf 5 gaat in op de go/no go beslistmomenten, in relatie tot de risico's.

2- Stappenplan ontwikkelfase.

Bij de te ondernemen activiteiten voor het realiseren van windmolens(het totale proces) maken we onderscheid tussen de *kwartiermakerfase*, de *ontwikkelfase* en de *bouw- en exploitatiefase*. De kwartiermakerfase ligt achter ons. Afgesloten per 31 augustus. We laten de bouw- en exploitatiefase in deze notitie buiten beschouwing. We concentreren ons op de ontwikkelfase .

De *ontwikkelfase* kent een achttal stappen(processtappen).

Een scherpe afbakening tussen de stappen zal in de praktijk niet altijd plaats vinden en ook niet mogelijk zijn. Sommige stappen lopen in elkaar over.

Stappen:

1. Opzetten, structuur en organisatie van de ontwikkelentiteit (IJsselwind BV).
2. Locatie en optie op grondpositie.
3. Communicatie in het algemeen, dialoog met en participatie van bewoners en stakeholders.
4. Verkrijging van grond.
5. Vergunningen en planprocedures
6. Subsidies
7. Selectie en contracteren leveranciers
8. Participatie en Financiering van het businessmodel.

3-Overzicht van de te bereiken resultaten met een globaal tijdschema van de ontwikkelfase.

Overzicht stappen, resultaten en planning¹

Stappen	Resultaten(deliverables)	Planning ²
1. Structuur en organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • BV opgericht en bemenst • Samenwerkingsovereenkomst met Rescoop • Projectaanpak en planning uitgewerkt met aandacht voor lerende organisatie • Hoofdlijnen financieel model exploitatie windmolens • Financiering ontwikkeling op hoofdlijnen rond. 	Enkele mijlpalen: <ul style="list-style-type: none"> • Half nov. 2015: BV opgericht en bemenst en overeenkomst met Rescoop • Einde stap 1: uiterlijk feb. 2016 .
2. Locatie en optie grond	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsbepaling en ontsluiting • Landschap en stedebouw • Technische infrastructuur • Grondcontracten 	<ul style="list-style-type: none"> • Start 1 sept. 2015 en gereed 1 mei 2016
3. Communicatie en dialoog	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatiestrategie. • Dialoog met omgeving. • Betrekken coöperaties • Werken aan draagvlak politiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatiestrategie 1 november 2015 klaar. • Voortdurende communicatie tijdens

¹ Bron: Kwartiermakers en Rescoop.

² Aangepast aan actuele situatie. Nog geen formele vaste afspraken.

	en overheids bestuur	gehele traject
4. Verrijging van grond.	<ul style="list-style-type: none"> • Grondcontracten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nog onbepaald. Zie ook stap 2.
5. Vergunningen Planprocedures.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelovereenkomst publiek en publiek-privaat • Bestemmingsplan • Omgevingsvergunning • Alle benodigde onderzoeken en MER • Participatiemodellen • Gebiedsfonds 	<ul style="list-style-type: none"> • Start per 1 januari 2016 • Omgevingsvergunning verleend eind vierde kwartaal 2016
6. Subsidies	<ul style="list-style-type: none"> • SDE aanvraag 	<ul style="list-style-type: none"> • Start na omgevingsvergunning
7. Selectie en contracteren leveranciers	<ul style="list-style-type: none"> • Programma van eisen • Procedure bepaling: tendering, marktconsultatie • Beoordeling biedingen • Keuze en contractering 	<ul style="list-style-type: none"> • Start eind vierde kwartaal 2016/ begin 2017
8. Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen vermogen: ledenfinanciering • Aantrekken vreemd vermogen • Energiecontracten • Overgang naar bouw en exploitatie organisatie inclusief businessmodel 	<ul style="list-style-type: none"> • Start uitvoering als zicht op omgevingsvergunning aanwezig is.

Het zal duidelijk zijn dat we pas een meer gedetailleerde lijst van deliverables met een daarbij behorend tijdspad kunnen geven indien we ons meer specifiek met de Projectaanpak en planning gaan bezig houden. (Stap 1)

4- Kosten en Financiering van de ontwikkelfase.

Kosten.

Uitgaande van vier windmolens, zal de totale investering ca. 16 mio € bedragen. De ontwikkelkosten komen uit op ca. 700 k€. Het betreft hier vooral personele kosten, externe kosten voor onderzoek, advies, communicatie, leges en overige materiële kosten. De ontwikkelkosten bedragen 4,5% van de totale investering. Dit percentage komt overeen met de ervaringscijfers van eerdere windprojecten in Nederland.

Meer in detail, gaat het om de volgende bedragen³ :

Begroting ontwikkelfase:

Stappen	Personele inzet IJsselwind BV , Rescoop en Externe kosten.
1. Structuur etc.	€ 58.000
2. Locatie en optie grond	€ 81.000
3. Communicatie en dialoog	€ 92.000
4. Verrijging grond.	PM
5. Vergunningen; planprocedures.	€ 402.000
6. Subsidies.	€ 10.000
7. Selectie leveranciers	€ 22.000

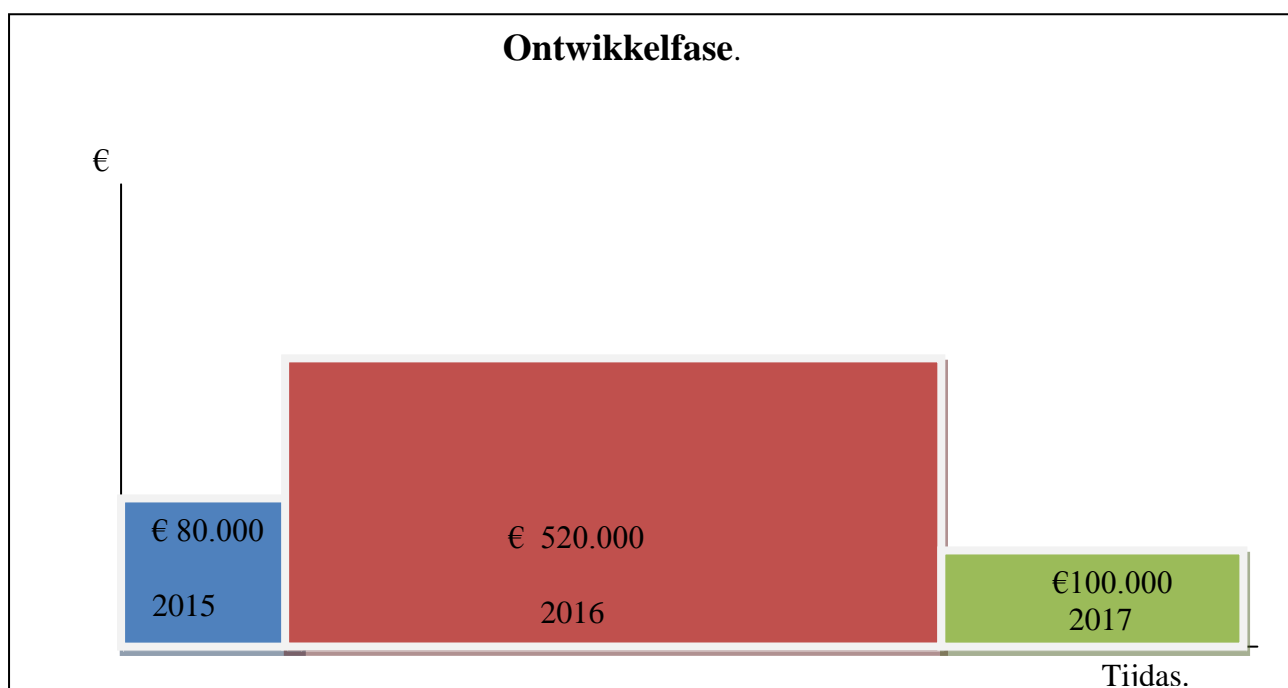
³ bron: Kwartiermakers en REScoop, mei 2015

8. Financiering.	€ 35.000
Totaal	€ 700.000

Bron: Kwartiermakers en Rescoop

De begroting per stap is een zo goed mogelijke inschatting van tijdsinzet en te verwachten kosten. Daarbij kan het zo zijn dat de ene stap minder inzet vraagt dan vooraf gedacht en de andere stap meer.

De ontwikkelfase zal ongeveer anderhalf jaar in beslag nemen. Met enige tegenwind wordt dat wat langer. Maar we gaan in onderstaande grafiek van anderhalf jaar uit. In de grafiek zetten we de totale jaarkosten voor 2015(resterend) , 2016 en 2017 uit.(€ 80.000, € 520.000, € 100.000)⁴

Legenda:

Langs de verticale as staan de kosten per maand. Langs de horizontale as is de tijd uitgezet.
 Totale kosten in 2015 nog ongeveer.€ 80.000. Dat is per maand ruim €25.500.
 Totale kosten in 2016 € 520.000 . Dat is gemiddeld per maand ruim € 43.500.
 Totale kosten in 2017 € 100.000. Dat is gemiddeld per maand ruim € 16.500.

Financiering.

Momenteel is er zicht op de volgende financieringsbronnen:

- Restbudget 2015 van het Frisse Wind project Stedendriehoek 66 k€ (verkregen)
- Eigen bijdrage van de vier coöperaties,risicodragend. 4 X 25 k€
- EFRO (Europees structuurfonds) subsidie, indien toegekend 50 k€
- Mogelijke voorfinanciering door REScoop 50 k€
- Provincie Gelderland - projectgelden en eventueel lening
- Gemeente Zutphen - lening, garantiestelling overige gemeenten

Hierbij nog de volgende kanttekeningen.

⁴ Bron: kwartiermakers.

- Het door de coöperaties samen zelf 100 k€ financieren is een belangrijke stimulans voor andere partijen om zich financieel te committeren. In sommige gevallen een voorwaarde. Het is de bedoeling dat deze eigen bijdrage gefinancierd wordt uit risicodragende leningen van betrokken burgers en/of bedrijven. Naar verwachting zal de eigen bijdrage nog in 2015 worden gerealiseerd.
- De eventuele toekenning van de EFRO subsidie zal in december 2015/januari 2016 bekend worden.
- REScoop heeft aangeboden de financiering van hun activiteiten eventueel te willen doorschuiven na het moment van 'financial close'. De omvang van hun activiteiten in 2016 moet nog worden uitgewerkt.
- Voor verdere financiering hebben we goede hoop dat de provincie Gelderland substantieel zal bijdragen. Onder voorwaarde dat de vier gemeenten zich ook financieel committeren.
- De gemeente Zutphen heeft aangegeven welwillend te staan tegenover het sluitend maken van de begroting middels het verstrekken van een lening. Op voorwaarde dat de coöperaties een substantiële eigen bijdrage verstrekken en onder voorwaarde dat de overige gemeenten medegarant staan voor deze risicodragende lening.

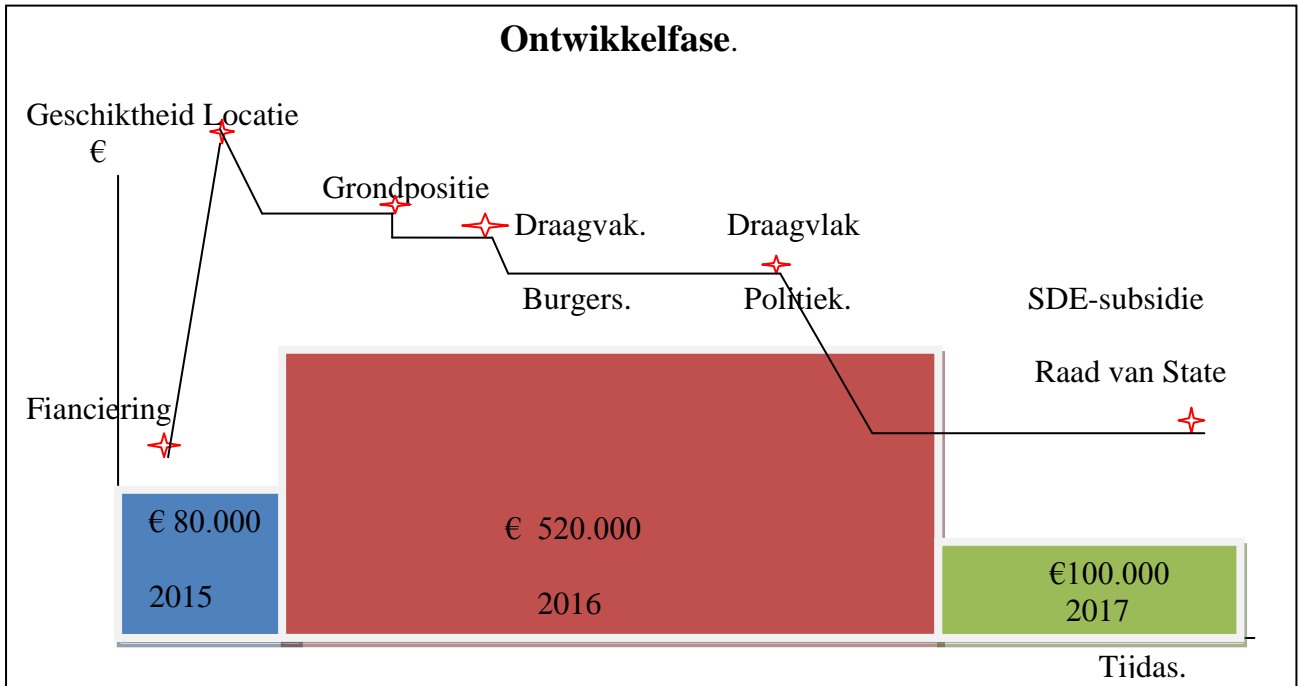
5- Risico's ; go/no go momenten.

Het ontwikkeltraject kent meer risico's. Het gaat daarbij om:

1. Het verkrijgen van voldoende financiering om het ontwikkeltraject af te ronden.
We konden beginnen met het ontwikkelen omdat het restbudget 2015 van het regioproject Frisse Wind werd verkregen.
2. Het vinden van een geschikte locatie; de juiste bestemming(en), risicocontouren, ecologische randvoorwaarden e.d.
3. Het verwerven van een grondpositie
4. Het verkrijgen van voldoende draagvlak vanuit de omgeving om het windpark te kunnen realiseren. Evenzo van de politiek.
5. Het verkrijgen van SDE subsidie
6. Procedure voor de Raad van State.

Daarmee hangen de Go/No Go momenten nauw samen.

Schematisch is dit als volgt weer te geven (volgende pagina)

— = Risico

 = Go/No Go

Het bestuur van Brummen Energie heeft gezegd dat ze zich op korte termijn wil focussen op de eerste twee Go/No Go momenten.

Het verkrijgen van voldoende aanvullende financiering voor de ontwikkelfase is natuurlijk heel belangrijk. EFRO-subsidie en kans op de verkrijging van provinciale subsidie/ lening zijn cruciaal. We hopen dat de oprichting van IJsselwind BV voor de provinciale overheid voldoende stimulans is om tot verstrekking over te gaan.

Een tweede zwaarwegend moment is dat waarop bekend is of de locatie voldoende ruimte biedt voor het realiseren van 4 windmolens. Een eigen molen voor Brummen acht ze voor het draagvlak in Brummen cruciaal.

Ze zal over deze twee momenten tijdig en transparant met de leden communiceren.

Verder geldt dat wanneer grondpositie, omgevingsvergunning, en SDE subsidie zijn veilig gesteld het over het algemeen geen probleem is om financiering te vinden voor de realisatie(bouw) van de windmolens. Maar eerst dus het vinden van voldoende financiering van de ontwikkelfase.

Risico's 5. en 6. kunnen tot het eind van het ontwikkeltraject een rol spelen. De overige risico's kunnen met het verstrijken van de tijd afnemen. Dit betekent tegelijkertijd dat er een aantal momenten in het ontwikkeltraject als Go/No-Go momenten zijn aan te wijzen.